

รายวิชา กลุ่มบูรณาการ (แกนหลักประวัติศาสตร์)

เรื่อง บรรพบุรุษสมัยอยุธยาและธนบุรี 2

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ผู้สอน ครูสุกฤณา นกเทียน

บรรพบุรุษสมัยอยุธยา และธนบุรี

สมเด็จพระนารายณ์มหาราช

ขอขอบคุณวีดีโอจาก (Plodlock) <https://www.youtube.com/watch?v=KhjEXl9ni7E> (ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น)

ประวัติสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

ขอบคุณรูปภาพจาก <https://sites.google.com>

พระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์
ไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา รัชกาลที่ 27
แห่งราชวงศ์ปราสาททอง เป็นพระราช
โอรสในสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง กับ
พระนางศิริธิดา

ทรงมีพระขนิษฐาร่วมพระมารดา คือ กรม
หลวงโยธาเทพ พระองค์มีพระนามที่คอยอุปถัมภ์
มาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ คือ เจ้าแม่วัดดุสิต ซึ่ง
เป็นญาติห่างๆ ของพระเจ้าปราสาททอง กับ
พระนมเปรม

สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงเป็นพระ
อนุชาต่างพระมารดาในสมเด็จพระเจ้าฟ้าไชย ทั้งยังมี
พระอนุชาต่างพระมารดา ได้แก่ เจ้าฟ้าอภัยทศ,
เจ้าฟ้าน้อย, พระไตรภูวนาทิตยวงศ์, พระองค์ทอง
และพระอินทราชา

พระราชบุตร

สมเด็จพระนารายณ์มหาราช มีพระราชธิดาเพียง
พระองค์เดียวที่เกิดกับพระอัครมเหสี คือ สมเด็จพระเจ้าฟ้า
สุดาวดี

การครองราชย์

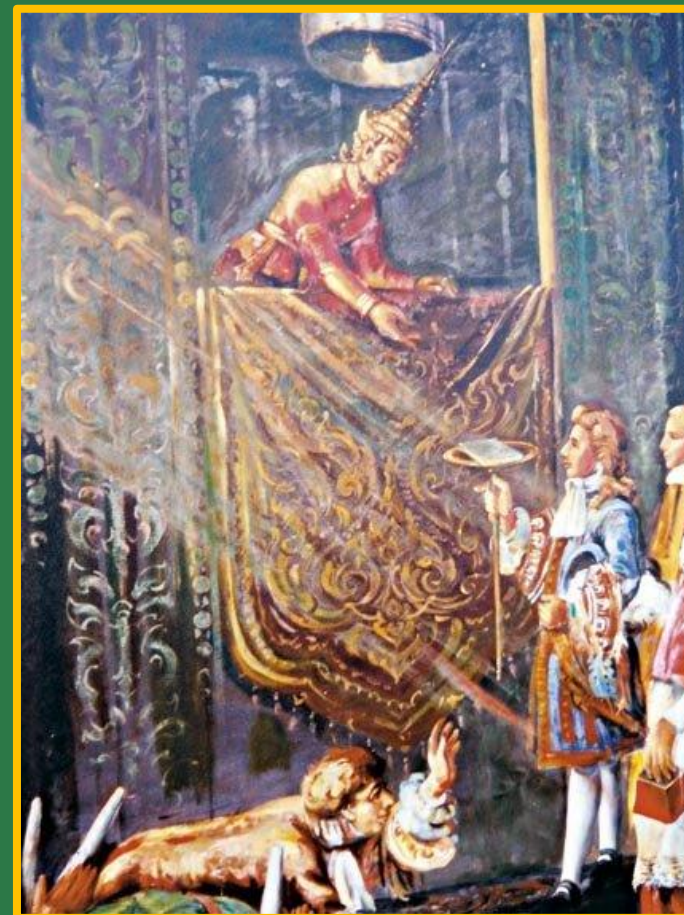
สมเด็จพระนารายณ์มหาราชขึ้นครองราชย์สมบัติ
เมื่อ พ.ศ. 2199 เป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่ 4
ของพระราชวงศ์ปราสาททอง ทรงพระนามว่าสมเด็จพระ
พระรามธิบดีที่ 3

การทหาร

ในสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช
ได้ทรงปราบปรามเมืองน้อยใหญ่ให้เป็นมา
สวามิภักดิ์ ทั้งหัวเมืองทางเหนือ เช่น
เชียงใหม่ ลำพูน

การต่างประเทศ

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์
รุ่งเรืองขึ้นมาอีกครั้ง โดยมีการ
ติดต่อทั้งด้านการค้าและการทูต
กับประเทศต่างๆ เช่น จีน ญี่ปุ่น
อิหร่าน อังกฤษ และฮอลันดา

ขอบคุณรูปภาพจาก <https://pantip.com>

การเสด็จสวรรคตของพระนารายณ์

สมเด็จพระนารายณ์มหาราช เสด็จสวรรคต
เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม พุทธศักราช 2231 ณ
พระที่นั่งสุทธาสวรรย์ พระนารายณ์ราชนิเวศน์
จังหวัดลพบุรี รวมระยะเวลาครองราชสมบัติ
32 ปี มีพระชนมายุ 56 พรรษา

พระราชกรณียกิจที่สำคัญ

1. การลดช่วยและงดเก็บภาษีอากรจากราษฎรเป็นเวลา 3 ปีเศษ
2. การส่งเสริมงานด้านวรรณกรรม
3. การทำศึกสงครามกับเชียงใหม่และพม่า
4. ด้านความสัมพันธ์กับต่างประเทศ

คุณธรรมที่เป็นแบบอย่าง

1. สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงเป็นแบบอย่างในการใช้ธรรมะนำการเมืองไทย
2. ทรงมีพระทัยหนักแน่นในการนับถือพระพุทธศาสนา

คำถามชวนคิด

การเรียงเรียงแบบเรียน สมเด็จพระนารายณ์มหาราช
ทรงโปรด ให้เรียงเรียงแบบเรียนภาษาไทยที่มีชื่อว่าอะไร

จินตตามณี

กิจกรรม

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง

เติมคำลงในช่องว่างต่อไปนี้ให้ถูกต้องและได้ใจความสมบูรณ์ (ข้อละ 1 คะแนน)

1. สมเด็จพระนารายณ์มหาราช เป็นพระราชโอรสของ.....
2. เหตุที่เจ้าฟ้านรินทร์ได้พระนามใหม่ เป็น “พระนารายณ์ราชกุมาร” เพราะ.....
3. สมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้อัญเชิญพระพุทธรูปหินสีไปประดิษฐานไว้ที่.....
4. เมืองท่าของพม่าที่อังกฤษครอบครองแล้วกองทัพไทยสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้ยกทัพไปตีสำเร็จคือ.....
5. วิทยาการที่ได้มาจากการมีไมตรีกับประเทศฝรั่งเศส คือ.....
6. สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงสร้างหอดูดาวแห่งแรกของประเทศไทย คือ.....
7. สมเด็จพระนารายณ์มหาราชจัดทัพไทยไปตีเมือง.....ของพม่าได้สำเร็จ
8. สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงสร้างเมืองหลวงใหม่และทรงแปรพระราชฐานไปประทับทุกปี ครั้งละ 8-9 เดือน คือ เมือง.....
9. วรรณกรรมที่สำคัญในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้แก่.....
10. สมเด็จพระนารายณ์มหาราช เสด็จสวรรคตที่..... และรวมครองราชย์เป็นเวลา.....ปี

ชื่อ-นามสกุล.....ชั้น ป.....

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง

นำอักษรหน้าคำทางขวามือไปวางไว้หน้าข้อความซ้ายมือให้ถูกต้อง และมีความสัมพันธ์กัน (ข้อละ 1 คะแนน)

..... 1. พม่ายกทัพเข้าตีเมืองพิษณุโลกไว้ได้	ก. พ.ศ. 2127
..... 2. สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทรงประกาศอิสรภาพ	ข. 18 มกราคม ของทุกปี
..... 3. สถานที่ประทับและอำนวยการศึกษา สงครามของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และพระราชบิดา	ค. พระมหาอุปราชา
..... 4. พระเจ้าหงสาวดีขอให้สมเด็จพระนเรศวรมหาราชยกทัพจากกรุงศรีอยุธยา ไปปราบกบฏ	ง. เจ้าพระยาไชยานุภาพ
..... 5. เมืองศรีสัตนาคนหุตของชาวลาว	จ. วังหน้าหรือ
..... 6. สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงทำยุทธหัตถี กับแม่ทัพของพม่า	ฉ. วัจจันทรเกษม
..... 7. ช้างทรงของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช	ณ. อำเภอดอนเจดีย์
..... 8. สถานที่การกระทำสงครามยุทธหัตถี	จ. จังหวัดสุพรรณบุรี
..... 9. สถานที่ที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราช เสด็จสวรรคต	ช. เมืองหาง รัฐฉาน
..... 10. วันกองทัพไทย	ของพม่า
	ช. พ.ศ. 2107
	ณ. เวียงจันทน์
	ญ. พระเจ้าอึ้งวะ

สรุปบทเรียน

สมเด็จพระนารายณ์มหาราช เป็นพระราชโอรสในสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง พระนารายณ์มหาราชเสด็จขึ้นครองราชย์เป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่ 4 ของพระราชวงศ์ปราสาททอง ขณะพระชนมายุได้ 25 พรรษา ทรงพระนามว่าสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 3